2020-52-RE

Causa 2020-52-RE
(Cierco Noguer c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 346-2020. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2020

BOPA núm. 125, del 21 d'octubre del 2020

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 de setembre del 2020, per la representació processal dels Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2020 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2020-52-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2020;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Arguments dels recurrents

- La representació processal dels recurrents addueix que el principi de legalitat constitueix la pedra angular de tot sistema de dret democràtic, principi sobre el qual es garanteix la seguretat jurídica. I manifesta que si una resolució judicial se separa del principi de legalitat es causa inseguretat jurídica i indefensió, es vulnera el principi d'igualtat i es compromet la democràcia i la independència dels poders públics.

- Assenyala que el Tribunal Constitucional confirma voluntàriament allò que abans havia qüestionat, ja que havia considerat que la Sala Penal hagués hagut de declarar una desestimació en lloc d'una inadmissió. I entén més flagrant el gir de 360 graus en relació amb el fet de considerar que s'han d'exercir les accions davant l'Estat espanyol, sense que s'entengui el per què de la negativa reiterada a facilitar als recurrents la documentació demanada. La representació processal dels

recurrents afirma que ara el Tribunal Constitucional fa seus (pàg. 10 i 11) els arguments de la Sala Penal contravenint allò que havia afirmat en les dues resolucions anteriors.

- Sosté que el Tribunal Constitucional cobreix una resposta mancada de base legal, ja que no existeix cap text legal que prohibeixi l'accés a la documentació demanada, els recurrents no tenen còpia íntegra de la CRI i que aquestes informacions no són confidencials i han d'estar a l'abast de les persones legitimades en favor del seu dret a la defensa.

- En darrer terme, considera que no existeix cap norma legal a Andorra que impedeixi el lliurament de la CRI i fonamentar-se en l'article 20 de la Llei de cooperació judicial internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional excedeix qualsevol raonament jurídic, alhora que aquest Tribunal efectua una interpretació extensiva i contrària al justiciable i empra els mateixos arguments per atorgar l'empara en la seva segona resolució (causa 2019-77-RE) i per denegar-la en aquella que és ara objecte de súplica.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs de súplica i que revoqui l'aute d'inadmissió a tràmit del seu recurs d'empara.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE i més recentment 2020-40-RE i 2020-44-RE).

2.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

2.3. De l'estudi dels motius o greuges en què els recurrents fonamenten el seu recurs de súplica s'extreu clarament que no existeix cap element de fet o jurídic que no s'hagi tingut en compte per part del Tribunal en el seu aute d'inadmissió a tràmit, sinó que la part recurrent torna a insistir en els mateixos motius que ja va exposar.

No obstant això, i per tal de donar resposta a determinades al·legacions que efectua la part recurrent en relació amb diversos pronunciaments constitucionals són oportunes les consideracions següents.

2.4. Aquest Tribunal comparteix l'asseveració que el principi de legalitat és consubstancial a un Estat democràtic i que és una garantia de la seguretat jurídica i de la independència dels poders públics. Però allò que afirma el Tribunal Constitucional en el fonament jurídic 3.2 del seu aute és que l'article 3.2 de la Constitució, que conté el principi de legalitat, no pot per si sol ser motiu d'un recurs d'empara, sinó que ha d'emprar-se com a eina hermenèutica per a la interpretació de la vulneració del dret a la jurisdicció. Per tant, el fet que el Tribunal argumenti en aquest sentit, des de la delimitació de l'abast objectiu del recurs d'empara, no significa que la resolució que dicta se separi del principi de legalitat; al contrari, és en aplicació dels dictats de la Constitució i de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, interpretada per aquest Tribunal, que el motiu no podia prosperar.

2.5. Quant al gir que la part recurrent considera que ha efectuat aquest Tribunal, al·legant que,

segons el seu parer, el Tribunal utilitza la mateixa argumentació per atorgar l'empara en els casos anteriors i denegar-la ara i confirmar la decisió de la Sala Penal, que no existeix a Andorra cap base legal que permeti no facilitar la documentació de la CRI, que es porta a terme una interpretació extensiva contrària al justiciable i que s'admet que les accions s'han d'exercitar a l'Estat espanyol, esdevé convenient ressenyar el següent:

- En primer terme, el fet que la resolució judicial de la Sala Penal empri el mot "*inadmetre*" en comptes de "*desestimar*", si bé es pot considerar des de la perspectiva de la tècnica de la redacció qüestionable, és simplement un extrem formal, ja que la Sala Penal aborda i resol les qüestions plantejades per la part recurrent i no es limita, malgrat ho afirmi, a inadmetre a tràmit. Però allò que resulta evident és que aquesta disquisició nominalista no té transcendència als efectes del dret a la jurisdicció (article 10 de la Constitució).

- En segon terme, aquest Tribunal Constitucional fa valer la mateixa argumentació pel fet que el cànon de constitucionalitat respecte de la motivació és el mateix i allò que varia, en els diferents supòsits, és analitzar si la decisió judicial els respecta o no. Així, mentre en els dos supòsits previs existia un dèficit de motivació, no succeeix el mateix en la decisió de la Sala Penal que va ser objecte de l'aute d'inadmissió a tràmit, ja que en aquesta ocasió sí es contenia l'aparell argumental que permetia entendre les raons per les quals no es facilitava còpia del contingut de la CRI als recurrents.

- I, en darrer terme, cal diferenciar la selecció i la interpretació del dret aplicable, que correspon a la jurisdicció ordinària, i, és la Sala Penal aquella que exposa la tramitació de les comissions rogatòries i l'accés a les actuacions segons allò que preveu l'article 20 de la Llei de cooperació judicial internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional i les competències d'aquest Tribunal Constitucional.

La tasca d'aquest Tribunal no és examinar si existeix un text legal que permeti o no l'accés, en el cas concret, a les comissions rogatòries, sinó, des de l'òptica del dret a la jurisdicció, en el seu vessant d'obtenir una decisió fonamentada en Dret, analitzar si la resolució de la jurisdicció ordinària conté motivació, que aquesta no sigui merament formal o aparent, i que se sostingui en criteris objectius de dret i que gaudeixi de rigor.

I aquesta tasca és aquella que es va portar a terme en l'aute d'inadmissió a tràmit del recurs d'empara en qüestió per concloure que la Sala Penal havia motivat i explicitat les raons per les quals no era procedent facilitar el contingut de les actuacions, i que la selecció i la interpretació del dret aplicable no es podia considerar il·lògica, absurda o no raonable.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal dels Srs. Higini i Ramon Cierco Noguer, contra l'aute del Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2020 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2020-52-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2020.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat